

Test pro školní kolo Ekonomické olympiády 2016/2017

Organizátoři a partneři Ekonomické olympiády:

Pokyny pro studenty:

Každá otázka obsahuje pouze jednu správnou odpověď, za kterou můžete získat 1 bod. Za chybnou odpověď se body neodečítají. Test obsahuje celkem 20 otázek, na které je vyhrazeno 40 minut.

Organizátorem Ekonomické olympiády je Institut ekonomického vzdělávání (INEV) ve spolupráci s Českou národní bankou (ČNB). Test Ekonomické olympiády vytvořil Institut ekonomického vzdělávání (INEV) za odborného dohledu členů Katedry ekonomie Vysoké školy ekonomické.

1) Ekonomie je věda, která se zabývá:

- a) strukturou jádra atomu
- b) patologickými jevy ve společnosti
- c) pouze penězi
- d) optimální alokací vzácných zdrojů mezi alternativní užití
- e) sledovaností komerčních televizí a rádií

2) Neviditelná ruka trhu Adama Smithe znamená:

- a) že se jedinec snaží použít svůj kapitál tak, aby produkt jeho výroby měl co největší hodnotu. I když tím sleduje jen svůj vlastní zisk, zvyšuje i důchod celé společnosti, což neměl primárně v úmyslu
- b) že každý člověk je veden do zaměstnání a poskytování takových statků ostatním, pro které má největší předpoklady, přičemž jeho motivací je blaho ostatních na úkor vlastního zájmu
- c) plíživý růst zdanění ze strany státu
- d) pomalý růst bohatství nejbohatší třídy na úkor dělníků
- e) postupné vyčerpávání přírodních zdrojů, které pozoroval Smith za kapitalismu

3) J.M.Keynes se proslavil knihou:

- a) Kapitalismus a svoboda
- b) Kapitál
- c) Zásady ekonomie
- d) Výroba zboží pomocí zboží
- e) Obecná teorie zaměstnanosti, úroku a peněz

4) Pan Novotný snížil na měsíc červen cenu svých jablek, avšak objem jablíček prodaných se nezvýšil. Jeho kamarád Pepa je ekonom a správně mu vysvětluje, že nižší cena sice podpořila prodeje, ale tento efekt byl plně v červnu kompenzován posunem poptávky po jablkách kvůli:

- a) růstu ceny hrušek pana Kopeckého
- b) poklesu důchodu spotřebitelů
- c) neúrodě jablek v Chile
- d) poklesu DPH na pohonné hmoty
- e) poklesu ceny listového těsta

5) Regulace nájemného ze strany státu pod jeho tržní cenou povede k:

- a) přebytku bytů na trhu nájemního bydlení
- b) nedostatku bytů na trhu nájemního bydlení
- c) růstu zisků majitelů bytů
- d) zničení černého trhu nájemního bydlení
- e) motivaci výstavby nových bytů ze strany soukromých developerů

6) Starosta Janoušek ve své vesnici dovolil pouze svému bratrovi prodávat pečivo. Ekonomové pak takovou tržní strukturu nazývají:

- a) oligopol
- b) monopson
- c) monopol
- d) oligopson
- e) duopol

7) Pekař v místní vesnici zjišťuje, že cena jeho pečiva na trhu vzrostla. Pokud je jeho cílem maximalizace zisku, pak by měl:

- a) snížit objem výroby a najmout nové zaměstnance
- b) zvýšit objem výroby a propustit část zaměstnanců
- c) snížit objem výroby a propustit část zaměstnanců
- d) ponechat výrobu i zaměstnanost beze změny
- e) zvýšit objem výroby a najmout nové zaměstnance

8) Pan Novák má velký strach z raketového útoku sousední země a snaží se přesvědčit ostatní obyvatele k tomu, aby také přispěli k jeho plánu na vybudování protiraketového deštníku. Tento se nakonec podaří postavit a financovat, avšak po několika letech se najdou mnozí, kteří odmítají financovat jeho běžný provoz. Dle ekonomie se jedná o typický:

- a) soukromý statek, který se vyznačuje vylučitelností ze spotřeby
- b) soukromý statek, který se vyznačuje nevylučitelností ze spotřeby
- c) veřejný statek, který se vyznačuje nevylučitelností ze spotřeby

d) veřejný statek, který se vyznačuje vylučitelností ze spotřeby

e) volný statek, který se vyznačuje nevylučitelností ze spotřeby

9) V pohádkové zemi existuje následující výrobní struktura. Pan kníže pěstuje na svých polích pšenici a prodává jí mlynáři Máchalovi za 100 zlatých. Ten svou mouku prodává panu rádci za 250 zlatých a ten nakonec ze svých pekáren dodává pečivo na trh za 700 zlatých. HDP tohoto knížectví bude:

a) 700

b) 1050

c) 950

d) 800

e) 350

10) Vyspělost zemí se nejčastěji měří pomocí:

a) množství peněz v oběhu

b) množství peněz na hlavu

c) měnového kurzu

d) HDP na hlavu

e) míry nezaměstnanosti

11) Čím větší je objem peněz v ekonomice, tím zpravidla:

a) nižší jsou ceny

b) nižší je zemědělská produkce oproti průmyslu

c) vyšší jsou ceny

d) vyšší je reálná úroková míra

e) vyšší jsou reálné mzdy

12) Typ nezaměstnanosti, která souvisí s časem hledání pracovníka a vhodného pracovního místa, se nazývá:

a) strukturální

b) cyklická

c) nedobrovolná

d) frikční

e) fiktivní

13) Která z následujících nabídek má nejnižší úrokovou míru (například na roční bázi)?

a) Banka Vám nabízí půjčit si 40 000 korun a po dobu pěti let splácet každý rok 12 000 korun. Na konci tím bude dluh umořen.

b) Banka Vám nabízí půjčit si 40 000 korun a po dobu pěti let splácet každý měsíc 1 500 korun. Na konci tím bude dluh umořen.

c) Banka Vám nabízí půjčit si 40 000 korun s roční úrokovou sazbou 30 %.

d) Banka Vám nabízí půjčit si 40 000 korun s měsíční úrokovou sazbou 3 %.

e) Banka Vám nabízí půjčit si 40 000 korun s denní úrokovou sazbou 1 %.

14) Oslabení měny v systému fixního kurzu nazývají ekonomové:

a) depreciací

b) apreciací

c) devalvací

d) revalvací

e) inflací

15) Velikost vládního dluhu České republiky ke konci roku 2016 byl přibližně:

a) 1 800 000 000 000 (1,8 bilionu) korun

b) 180 000 000 000 (180 miliard) korun

c) 1 800 000 000 000 000 (1,8 biliardy) korun

d) 18 000 000 000 (18 miliard) korun

e) 0

16) Která z následujících zemí má nejvyšší veřejný dluh ve vztahu k HDP?

a) Řecko

b) Itálie

c) Německo

d) Francie

e) Litva

17) Česká republika jako jedna ze zemí EU ...(doplňte) samostatně zvýšit cla na dovážené zboží.

a) může, pokud to schválí Evropská komise

b) nemůže

c) může, pokud to schválí český parlament

d) může, pokud to schválí česká vláda

e) může, pokud to schválí český prezident

18) Hlavní funkcí obchodních (komerčních) bank je:

a) spravovat vklady státu a poskytovat úvěry vládě

b) tisknout peníze

- c) stahovat peníze z oběhu
- d) přijímat vklady od obyvatelstva a poskytovat úvěry podnikům
- e) poskytovat rozvojovou pomoc do zahraničí

19) Jaký je princip progresivního zdanění?

- a) daň nezávisí na výši příjmů daňového poplatníka, každý poplatník platí pevnou částku
- b) daňový poplatník s vysokým i nízkým příjmem platí stejný podíl svého příjmu
- c) daňový poplatník s vysokým příjmem platí menší podíl svého příjmu než poplatník s nízkým příjmem díky progresivně rostoucím odpočtům na vyživované děti
- d) nikdo neplatí žádné daně
- e) daňový poplatník s vysokým příjmem platí větší podíl svého příjmu než poplatník s nízkým příjmem

20) Největší část příjmů státního rozpočtu v České republice představuje:

- a) tisk peněz
- b) ražebné
- c) daně
- d) pokuty
- e) úroky z prodlení